

זכרון עולם

האשה
החשובה ודפית
צדקה וחסד

מרת
ורדה שניצר
ע"ה
ב"ר מאיר ז"ל
תנצב"ה

בית המדרש דחסידי סוכטשוב בני-ברק

כולל דחסידי סוכטשוב

כולל "סנה משה"
ע"ש הר"ח ר' משה יצחק זיסר ז"ל

בית מדרש
למגידי שיעור "דף היומי"

חולמית סוכר 3 ת.ד. 471 ב"ב טל. 03-5775333

מאורות
הדף היומי

עלון שבועי ללומדי "הדף היומי"

זכרון עולם

איש חי
רב פעלים
רודף צדקה וחסד

משה שניצר
ז"ל
ב"ר מנחם מנדל ז"ל
תנצב"ה

יו"ל ע"י ביהמ"ד למגידי שיעור "דף היומי" בראשות הגר"ד קובלסקי שליט"א ♦ לע"נ הר"ר מרדכי קלמן (מוטי) זיסר ב"ר משה יצחק ז"ל

בס"ד, א' סיון תשפ"ג

מסכת גיטין ה' - י"א ♦ כלים ט"ז, ז' - י"ז, ב'

גליון מס' 1252

השבוע בגליון

♦ דיווח על בעיות ראייה של אנשי צבא
♦ בניית מרינה - הרחבת גבולות הארץ?
♦ נהר הירדן - ארץ ישראל?
♦ קניית ידירה מנכרי בשבת
♦ תפיסת מקום באוטובוס

♦ הזמנה לחתונה בכתב רש"י
♦ עצת אביו של הרמב"ם
♦ קדושתו של כתב אשורי
♦ גבולות האתיקה הרפואית
♦ איסור "מוסר"

בשורה לקוראי הגליון!

ניתן לקבל את הגליון בדוא"ל מידי שבוע חינם

להצטרפות: meorot@meorot.co.il

דבר העורך

שבת שובה בנופש

חשיבות רבה בעיני הבורא יש לקיום המצוות וללימוד התורה על ידי כל יהודי, ולעיתים מסובב הקב"ה ומטריח רבים ולו בלבד שיהודי אחד יזכה לקיים מצווה, או ינצל מעבירה רח"ל, כפי שניתן ללמוד מהמעשה שלפנינו:

קולו של שליח הציבור הסתלסל בנעימת "המלך" מבעד לחלונות בית הכנסת שבעיירת הנופש. הקהל כולו זימזם עם החזן את המנגינה הידועה, כשמדי פעם עלתה יבבה קלה מתוך אחת הטליתות, הן "בבקר רועה עדרו" עוברים כל באי עולם ביום זה לפני בוראם.

דמות הדורה ותמירה שמשכה את עין כל רואיה, ניצבה בכותל המזרח. היה זה רבה של וילנא רבתי רבי חיים עוזר גרודזינסקי. בשנה זו נאלץ רבי חיים עוזר להיעדר מוילנא בחודש הרחמים והסליחות, ואף את הימים הנוראים העביר למורת רוחו בעיר הנופש קארלסבאד. היה זה בהוראת הרופאים שקבעו חד משמעית, כי על הרב לנוח במעינות המרפא של קארלסבאד, לצרכי רפואה והבראה.

במאמץ נפש עילאי היתה כרוכה ההחלטה לנטוש את הנהגת העיר, הנהגת כלל ישראל, לוותר על העלייה הרוחנית הכרוכה בשהייה בעיר התורה של אותם ימים, אולם זהו צו השעה "ונשמרתם מאד לנפשותיכם", וכך מצא את עצמו רבי חיים עוזר שוהה בנכר בעיצומם של הימים הנוראים.

שבת שובה, רבי חיים עוזר נתון כולו בעיצומה של עבודת התשובה לקראת יום הכיפורים, כשמדי פעם מפלח את ליבו כאב צורב על שהוא נאלץ להעביר ימים קדושים ונוראים אלו במקום נופש. בתום תפילת מנחה ראה הרב יהודי, שניכר עליו כי אינו מבני המקום. רבי חיים עוזר, שידוע היה

דף ו/ו וכתב ליה בלא שירטוט וא"ר יצחק שתיים כותבין שלש אין כותבין

הזמנה לחתונה בכתב רש"י

הגמרא בסוגייתנו מביאה את דברי רבי יצחק הסובר, כי אדם המצטט בכתב שלש מילים ויותר מכתבי הקודש, חייב לעשות זאת באופן מכובד וראוי, ולכתבן בשורה ישרה. להשגת מטרה זו, לפני כתיבתו עליו לשרטט קו ישר על הנייר. לעומת זאת, המצטט שתי מילים בלבד מכתבי הקודש, רשאי לכותבן באיזה אופן שירצה. פתחי תשובה (יו"ד סימן רפ"ד ס"ק א') מבאר, כי בציטוט שתי מילים בלבד אין ודאות שמדובר בקטע מתוך פסוק, מה שאין כן ציטוט של שלש מילים ויותר, המעיד כי הוא מתוך פסוק [ועיי"ש, שיש אופנים שאף שלש מילים מותר לכתוב ללא שרטוט, אך ארבע מילים אסור].

עצת אביו של הרמב"ם: בעלי התוספות בסוגייתנו (ד"ה א"ר) מבארים, כי די בשרטוט השורה הראשונה, כי כתיבתה בצורה ישרה גוררת כתיבה ישרה של השורות הבאות אחריה, ואין צורך, איפוא, לשרטטן. על פי זה כתב בית יוסף (יו"ד סי' רפ"ד) כי דברי רבי יצחק בגמרתנו מתייחסים לאדם שבתחילת מכתבו מצטט פסוק. אולם, אם כבר כתב מספר שורות [ישרות], שוב אינו צריך לשרטט קו במקום בו הוא רוצה לכתוב את הפסוק, שכן, השורות שנכתבו הרי הן כשרטוט, המסמן כיצד לכתוב את הפסוק בצורה ישרה.

בשו"ת התשב"ץ (חלק א' סימן ב') הדן בנושא זה, מביא חידוש בשם אביו של הרמב"ם, שאם הכותב **מנקד את מילות הפסוק**, אין הוא צריך לשרטט על הנייר לפני כתיבת הפסוק.

אמנם, כתבו בעלי התוספות (שם) כי השולח לחבירו "איגרת שלומים" וכותב בה כמה מילים מפסוק, אינו צריך לשרטט קו תחתן, ואילו דברי גמרתנו מתייחסים לאדם הכותב את הפסוק בתוך דברי תורה. וכגון, הנוהגים בימינו לכתוב את פרשת הקטורת בכתב אשורית, עליהם לשרטט קו בשורה הראשונה כדי שהשורות יהיו ישרות ונאות. אמנם, כתב הש"ך (יו"ד סימן רפ"ד ס"ק ג'), שיש המחמירים לשרטט קו בכל כתיבת פסוק. דבריו אקטואליים לגבי הנוהגים לציין בתחילת מכתבם נושא מתוך פרשת השבוע, כגון, אלו הכותבים: **"ב"ה, יום ב', לסדר "מה טובו אוהליך יעקב"** וכדומה, שלכאורה עליהם לשרטט קו בראש הנייר או לכתוב על נייר עם שורות, שהרי הפסוק נכתב בשורה הראשונה.

מדוע אין נוהגים כן? רבותינו הראשונים כבר הקשו, מדוע אין אנו מקפידים לשרטט תחת פסוקים הנכתבים במכתב, כפי העולה מדברי גמרתנו, ומבארים (בית יוסף סימן רפ"ד), כי השרטוט נדרש מן הכותב פסוקים **בכתב אשורית** בלבד, אך לא מן הכותב בכתב אחר. כך גם פוסק השולחן ערוך (שם סעיף ב'): "אסור לכתוב ג' תיבות מפסוק בלא שרטוט, אם הוא כתב אשורית".

קדושתו של כתב אשורי: ואמנם, כתב אשורי קדוש הוא ומיוחד, כפי שכותב הרמב"ם (מובא בבית יוסף יו"ד סימן רפ"ג): "כתב אשורי, כיון שניתנה בו תורה ונכתבו בו לוחות הברית הוא מגונה מאד להשתמש בו, רק בכתבי הקודש". על קדושת כתב זה כותב הרדב"ז (שו"ת חלק ד' סימן מ"ה):

זעילוי נשמת

הר"ר **ישראל מיכל הגר** ז"ל
ב"ר יצחק הי"ו נלב"ע ב' בסיון תשע"ה
תנצב"ה
הונצח ע"י המשפחה שיחי

זעילוי נשמת

מרת **חנה פייגא גרוס** ע"ה
בת הר"ר יקותיאל יהודה נוימן זצ"ל נלב"ע כ"ט באייר תשנ"ח
מרת **יוטא ביילא לוינגר** ע"ה
בת הר"ר צבי פרידמן זצ"ל נלב"ע כ"ט באייר תש"ן
תנצב"ה
הונצחו ע"י ר' שלום גרוס הי"ו ורעייתו מרת פנינה פרל תחי' לבית **לוינגר** - פתח תקוה

עמוד 2

שהמנעות מגילוי זה עלולה לסכן את הציבור, ואם לא ידווח על כך הרי הוא בכלל (ויקרא יט/טז) "לא תעמד על דם רעך".

דף ח/א כל ששופע ויורד מטורי אמנון ולפנים - ארץ ישראל

בניית מרינה-הרחבת גבולות הארץ?

דעת חכמים בסוגייתנו, כי גבולה המערבי של ארץ ישראל אינו נקבע על פי שפת הים התיכון, אלא מותחים קו אווירי מטורי אמנון הבולטים בקצה הגבול הצפוני, לנחל מצרים שבקצה הגבול הדרומי, וכל השטח הנכלל בתוכו נחשב כארץ ישראל. לפיכך, **איים** הממוקמים בתוך קו אווירי זה, וידוע שנכבשו על ידי עולי מצרים, דינם כארץ ישראל לכל דבר והמביא מהם גט לארץ ישראל אינו צריך לומר "בפני נכתב ובפני נחתם".

נהר הירדן - ארץ ישראל? הירושלמי (חלה פרק ד' הל' ד') דן אם גם הירדן עצמו נחשב כחלק מארץ ישראל, או שמא בקצה היבשה גם מסתיים גבול הארץ. והנה, לפי הצד ששפת הירדן אינה חלק מארץ ישראל, אזי, כאשר נהר הירדן יצטמצם ושפת מימיו תיסוג אל תוכו, או להיפך, אם הוא יתרחב ומימיו יעלו על גדותיהם, גם גבול ארץ ישראל הנקבע על פי מיקומם של המים ישתנה מעת לעת (חזון איש שביעית ס"ג ס"ק ל"ב).

על פי זה, דן בספר דרך אמונה לגבי גבולה המערבי של ארץ ישראל, האם גם גבול זה יכול להשתנות אם תתרחב יבשתה של ארץ ישראל מעבר לקו האווירי, כפי שאנו רואים לגבי הירדן, שתזוזתו גורמת לארץ ישראל להתרחב או להצטמצם. מאידך גיסא, ניתן לחלק ולומר, כי שונה הוא הקו האווירי מנהר הירדן, שכן, דווקא בנהר הירדן יכול הגבול להשתנות על פי מיקום המים מאחר שהמים הם הקובעים את הגבול, אולם, בגבול המערבי הנקבע על פי **הקו האווירי**, לא תתרחב הארץ בחריגת היבשת שהרי הקו האווירי נשאר על מקומו.

נידון זה אקטואלי בימינו כאשר השתכללו שיטות הבניה ובמקומות רבים בעולם בונים מרינות ומרחיבים את שטח היבשה אל תוך הים, על ידי הנחת קורות בטון גדולות מתחת לפני המים ושפיכת כמויות עפר ביניהן, שיתכן וכאשר יבנו מרינה לעומק מי הים והיא תעבור את הקו האווירי, נמצא שהרחבת גבולות ארצנו הקדושה.

דף ח/ב משום ישוב א"י לא גזור רבנן

קניית דירה מנכרי בשבת

הגמרא בסוגייתנו מבארת, כי מותר לעבור בשבת על איסור "אמירה לנכרי" כדי לרכוש דירה בארץ ישראל מנכרי. כלומר, אף על פי שחז"ל אסרו ליהודי לומר בשבת לנכרי שיעשה עבורו מלאכה, אך לצורך קניית דירה בארץ ישראל מנכרי לא גזרו חז"ל על כך, והיהודי רשאי לצוות את הנכרי שיכתוב עבורו את שטר המכירה של הדירה.

איזה איסור הותר? נחלקו הפוסקים אם לצורך רכישת דירה מנכרי התירו חז"ל את איסור "אמירה לנכרי" בלבד, או שמא גם התירו לבצע בשבת את **הקניין** עצמו. דעת המשפטי צדק (הובא במגן אברהם או"ח סימן ש"ו סעיף י"א) שרק אם היהודי העביר את המעות לידי הנכרי בטרם כניסת השבת, הוא יכול להורות לו לכתוב את שטר המכירה, שכן, אמנם חז"ל התירו לעבור על איסור "אמירה לנכרי", אולם לא התירו **לקנות** בשבת, שזהו איסור נפרד.

אולם, בעל אליה רבה (שם) סובר, כי גם את הקנייה עצמה מותר לבצע בשבת, על ידי שהגוי יטול את המעות בעצמו. את שיטתו מבסס בעל אליה רבה על דברי הירושלמי (מועד קטן פרק ב' הלכה ד') האומר, לגבי קניית בית בשבת בארץ ישראל, שמותר "**ליקח**" [מקח] מן הנכרי בשבת", גם על ידי שהיהודי "מראה לו [לגוי] **כיס של דינרין**". הרי לנו, שמלבד שהתירו חז"ל איסור "אמירה לנכרי", אף התירו לבצע את הקניין עצמו בשבת. כדבריו, משמע גם מדברי השולחן ערוך (שם) הכותב כי "**מותר לקנות** בשבת בית בארץ ישראל מהנכרי", וכן הכריע המשנה ברורה (שם) להלכה.

מדוע מותר לרכוש דירה בשבת מנכרי? רש"י (רש"י ד"ה משום) מבאר: כדי "לגרש עובדי כוכבים ולישב ישראל בה". הריב"ש (ש"ת סימן ק"א וסימן שפ"ז) הדן בנושא מדגיש, שעיקר הטעם ביישוב ארץ ישראל הוא כדי שלא תשתקע ארצנו הקדושה בידי טמאים. זאת, למדים אנו מציווי התורה (דברים ז/ב) "**וְלֹא תִתְּנֶם**", כפי שדורשת הגמרא (עבודה זרה כ/א) שאסור להניח לנכרים לחנות ולהתגורר בארצנו, ועל כן חז"ל התירו לרכוש דירה מנכרי בשבת, כדי לגאול את הארץ (מגן אברהם סימן ש"ו ס"ק כ').

בימינו, כתב החזון איש (שביעית סימן כ"ד אות ג'), כי לכל הדעות (עיין רמב"ם וראב"ד הלכות איסורי ביאה פרק י"ד הלכה ז', ח') נחשבים הערבים לנכרים שעליהם דיברה התורה שחל עליהם "לא תחנם", שכן, כל נכרי שאינו מאמין שעל היהודים לקיים תרי"ג מצוות והוא עצמו אינו שומר על שבע מצוות בני נח, נכלל ב"לא תחנם".

ובעודו מזדקף בגאון לפני היהודי, אמר: "ר' יהודי, הסכת ושמע, אני הוא רבה הראשי של וילנא! ובזאת אוסר אני עליך באיסור מפורש לשאת את אשת אחיך!" וכך אמנם היה. זכה הגאון רבי חיים עוזר זצוק"ל להציל נפש תועה מאיסור כרת ולשם כך נתגלגל אל עיר הנופש.

כמה חשוב בעיני הבורא שכל יהודי יקיים את התורה כראוי ולא יכשל חלילה באיסור, וכל שכן כמה רצוי ונכבד בעיני הבורא כל יהודי המשתתף בשיעורי תורה שעל ידי זה הריהו למד דינים והלכות רבים ביותר בנוסף למה שזוכה לתלמוד תורה שהוא כנגד כולם.

יהי רצון שנזכה באמת "ללמוד וללמד לשמור ולעשות ולקיים את כל דברי התורה". אמן.

המעוניין לזכות את הרבים בסיפור מעניין, או בעובדה מרתקת שניתן ללמוד מהם מוסר השכל, מוזמן לפנות למערכת מאורות הדף היומי, ואנו נפרסם זאת בע"ה בטור זה. כתובתנו: ת.ד. 471 בני ברק. פקס: 03-570-67-93 דוא"ל: mendelson@meorot.co.il

בברכת התורה, העורך

פנינים

דף ז/א השכם והערב עליהן לבהמ"ד והן כלין מאיליהן

בדוק ומנוסה

כתוב בספר מנחת יהודה: "שמעתי מפי מגידי אמת שרבינו הגר"א החסיד זצ"ל פירש שיקדים זמן התפילה בבוקר ובערב. **וכן קיים הוא ז"ל**, כשעמדו עליו, ונתקיים בו הבטחת חז"ל "והן כלין מאיליהן", **וכן היה**, שבזמן קצר כמשלש חודשים נאבדו מן העולם כל שונאיו, כנודע" (פנינים משולחן הגר"א).

דף ז/א מאי דכתיב קינה ודימונה ועדעדה

אין מקום לכפילות

דבר מעניין כותב המהר"ל בביאורי אגדות: "כאשר תדקדק בעניין זה תמצא דבר מופלא, כי השם הזה של עדעדה וכן סנסנה, כפול השם. ודבר זה אינו בחינם, כי למה לו להכפיל השם כאילו אין עוד אותיות?"... כפילות האותיות, אין לה מקום בשפה, והיא מורה על דרשה מיוחדת שאגבה ניתן להבין שכל הפסוק בא לדרשה.

דף ז/א כל שיש לו קנאה על חבירו ודומם שוכן עדי עד עושה לו דין

בסוף יגבה החוב

מה עניין עדי עד לכאן?

פירש עיני יצחק:

אף אם רואה אדם שהדין אינו נעשה אל תפול רוחו. הקב"ה שוכן עדי עד, ועוד יבוא היום בו יגבה את חובו. במעשה נבזה מסויים שעשה איש לרעהו, סיפר החפץ חיים, הבטתי וחוכיתי לראות אימתי יפרעו ממנו משמים. אחר שלושים שנה(!) נענש הלה...

דף ז/א נסתלקה מצנפת מראש כ"ג נסתלקה עטרה מראש כל אדם

כבוד הרב

מוסר השכל רמוז כאן: אם הרב שבעיר יושב על כסאו בכבוד ומצפנת על ראשו, אז גם בעלי הבתים מכובדים הם ועטרה בראשם, אולם אם "נסתלקה המצנפת" מראשו והם מכבים אותו, כנגד זאת אף מהם מסתלקת העטרה וכבודם ניטל מהם... (דמשק אליעזר).

דף יא/ב א"ר יוחנן התופס לבעל חוב במקום שחב לאחרים

תפיסת מקום באוטובוס

סוגייתנו מסיקה, ש"התופס לבעל חוב במקום שחב לאחרים-לא קנה". כגון, ראובן לווה כסף משני אנשים, ויש בידו מעט ממון אשר אין בו כדי לפרוע את שתי ההלוואות, אין אדם אחר רשאי לתפוס ממון מהלווה עבור אחד מהמלווים, זאת, אף אם המלווה עשאו שליח ("שולחן ערוך" ח"מ סימן ק"ה סעיף א'), כיוון שאין מינוי השליחות מועיל כדי להפסיד ממון למלווה השני. רק אם המלווה עצמו יתפוס ממון זה תועיל תפיסתו. על דברי סוגייתנו הקשו הראשונים מהגמרא (בבא מציעא ח/א) האומרת, שאדם יכול לזכות במציאה עבור חברו. מוכח, איפוא, כי אפשר לזכות בחפץ עבור הזולת, אף אם על ידי כך יגרם נזק לאחרים, שכבר לא יוכלו לזכות בחפץ זה לעצמם.

בעלי התוספות (ד"ה "התופס לבעל חוב") מבארים כי יש לחלק בין שני המקרים. שכן, במציאה הזוכה בה עבור חברו יכול לזכות בה גם לעצמו, ולפיכך הוא רשאי לזכות עבור חברו. אולם, כאשר הזוכה אינו רשאי לתפוס את החפץ לעצמו, כגון במקרה המבואר בסוגייתנו לגבי תפיסה מנכסי הלווה, אין לו רשות לתפוס את החפץ עבור אחרים. אולם, הרמב"ן חולק על בעלי התוספות וסובר, שההבדל בין מציאה לתפיסת חוב הוא בכך, שתפיסת ממון מהלווה גורמת הפסד ממון ללווים האחרים. לעומת זאת, תפיסת מציאה אין בה הפסד ממון לזולת, כי אם מניעת רווח. למחלוקת בעלי התוספות והרמב"ן יש השלכות הלכתיות רחבות הנוגעות לפרטים רבים בחיינו מידי יום:

תפיסת מקום באוטובוס: בספר "משפטי התורה" (להרב שפיץ שליט"א, סימן פ"ה) דן בשאלה מעניינת האם אדם הנוסע ברכב ציבורי רשאי לתפוס מקום עבור חברו, כאשר לאנשים אחרים לא יוותר מקום ישיבה בעקבות כך. ואכן, על פי העולה מדברי סוגייתנו אסור לנהוג כן, אם בני אדם ששילמו עבור מקום ישיבתם באוטובוס לפני חברו, יוותרו בלא מקום ישיבה.

בספרו הוא מעלה נידון מעניין, התלוי במחלוקת הראשונים הנזכרת, לגבי תפיסת מקום ברכב שהנסיעה בו אינה כרוכה בתשלום. שכן, לדעת הרמב"ן, שדברי סוגייתנו אמורים על אודות הפסד ממון, אם כן במקרה זה אין איסור לנהוג כך, שהרי אלה העומדים לא הפסידו כל ממון, אלא נמנע מהם רווח. לעומת זאת, לדעת בעלי התוספות, שאדם רשאי לזכות עבור רעהו רק כאשר הוא היה יכול לזכות לעצמו, הרי נוסע אינו יכול לתפוס לעצמו שני מקומות, ולפיכך אינו רשאי לנהוג כן, ועל כן, למעשה, ראוי להמנע מכך.

דף ח/ב כיבוש יחיד שמיה כיבוש

ארץ ישראל בכל מקום

כל מקום שישיראל כובשים - ארץ ישראל הוא.

אמר הגרי"ז מבריסק:

נאמר בחז"ל שהקב"ה קיפל את ארץ ישראל תחתיו בעת שבישר ליעקב: "הארץ אשר אתה שוכב עלה לך אתננה ולזרעך" (בראשית כח/ג).

אחר כך, בפסוק הבא (יד) מוסיף הקב"ה ואומר לו "ופרצת ימה וקדמה צפונה ונגבה", והיינו שגם כיבוש שמעבר לשטחה של ארץ ישראל - כיבוש הוא והופך להיות ארץ ישראל.

דף ט/א שפתים ישק

ראוי הוא לנשק

רש"י ובעלי התוספות נחלקו אם הכוונה ש'ראוי' הוא לנשק' (רש"י) או שהכוונה ש'שָׁדְדָרְו' הכל משיקים שפתותיהם.

מחלוקתם היא זו. בגמרא בברכות נאמר בשם רבי עקיבא שמשוברים המדיים שמנשקים על גב היד בלבד, לפיכך נטו תוספות מרש"י ולא פירשו שראוי הוא לנשק בשפתיו. אולם רש"י סובר שעם זאת ואחר הכל, מי שאומר דברי תורה משוברים כאלו ראוי הוא לשפתיים ישק... (עין אליהו).

דף י/ב דאי לאו דכתיב חבר הוה

חב"ר

ברמב"ם (הלכות עבדים פרק ו' הלכה ו') נאמר ששטר שיש עליו עד כותי חבר, כשר אם ישראל חתם בסוף. תמיהו הכל: בגמרא כאן נאמר שאין צורך שנדע שהוא חבר, די במה שישיראל חתום אחריו להוכיח כן! (עי' ספר המפתח ברמב"ם פרנקל שם).

וכתב הפתחי תשובה (יו"ד רסז/ט) כי שמע בשם אחד הגדולים כי נשמטו ברמב"ם... מרכאות! 'חבר' היינו חב"ר, כלומר חתום בראש, אם יש בשטר כותי שחתם בראש וישיראל לבסוף - כשר הוא...

מתחילים. מהתחלה.

ג'אורן לונדון

ותן חלקנו. דרך חדשה ללימוד שלך

חודש ראשון התנסות חינם

*3029 קבע עיתים ללימוד <עכשיו>

לא בכל יום אפשר לצאת למסע חדש, מההתחלה. בימים אלו סיימו אלפי לומדי "ותן חלקנו" נחזור לימוד יומיומי של 12 שנים! ...החלו את סבב לימוד הש"ס, יחד עם קטעי גמרא, הלכה והגות חדשים. זוהי ההזדמנות שלך לקבוע 'עיתים לתורה'. לומדים כמה דקות חזקים בסיפוק רוחני עצום!

